
Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 5/12(48), 47

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

P Y T A N I E:

Czy w sprawie z wniosku o ustanowienie służebności drogi koniecznej (art. 33 § 1 pr. rzecz.) dopuszczalne jest zabezpieczenie wniosku w drodze tymczasowego zarządzenia na zasadzie art. 16 k.p.n. i art. 1 dekr. z 8.11.1946 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 345)?

O D P O W I E D Z:

Przytoczone w pytaniu przepisy art. 16 k.p.n. i art. 1 dekretu z 8.11.1946 r. przemawiają za dopuszczalnością zabezpieczenia wniosku o ustanowienie służebności drogi koniecznej przez wydanie tymczasowego zarządzenia. Wniosek o ustanowienie służebności z art. 33 pr. rzecz. zawiera roszczenie niepieniężne, wobec czego do tymczasowego zarządzenia należy stosować w takim wypadku przepisy art. 878 i nast. k.p.c. poprzez art. 4 k.p.n.

Zgodnie z art. 878 § 1 k.p.c., dla zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego sąd wydaje zarządzenia, jakie stosownie do okoliczności uważa za odpowiednie. Zgodnie zaś z § 4 tegoż artykułu w żadnym wypadku zarządzenie tymczasowe nie może zmierzać do tego, aby stanowiło zaspokojenie roszczenia. Zarządzenie tymczasowe, które by zezwalało na korzystanie z drogi koniecznej nawet w takich rozmiarach, jak tego żąda wniosek, nie stanowiłoby jednak ustanowienia służebności z jej skutkami rzeczowymi, lecz jedynie zezwalałoby wnioskodawcom na prowizoryczne korzystanie z drogi koniecznej. Nie stanowiłoby więc ono zaspokojenia roszczenia wniosku, gdyż roszczenie polega nie tylko na zapewnieniu dostępu do drogi publicznej, lecz i na uczynieniu tego przez ustanowienie służebności.

Z tych względów uznać należy w zasadzie zabezpieczenie wymienionego w pytaniu wniosku za dopuszczalne.

Mając jednak na uwadze, że zarządzenie takie umożliwiłoby korzystanie — już w trakcie postępowania — z drogi koniecznej, a jedynie takie korzystanie nie nadaje charakteru służebności, że zatem dolegliwość dla uczestnika postępowania przy uwzględnieniu zabezpieczenia faktycznie niewiele się różni od stanu rzeczy, jaki by zaszedł po uwzględnieniu wniosku — uważam, że wydanie takiego zarządzenia mogą uzasadnić tylko zupełnie wyjątkowe okoliczności (bezwzględna konieczność bezwz'ocznego dostępu do drogi publicznej) i że powinno ono być połączone z zabezpieczeniem przez wnioskodawcę ewentualnego odszkodowania (art. 862 w związku z art. 878 § 1 k.p.c.).

(opracował adw. *Stanisław Garlicki*)